

विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, औरंगाबाद

कार्यालय, शासकीय कला महाविद्यालयाच्या पाठीमागे, किलेअर्क, औरंगाबाद
दुरध्वनी क्र. ०२४०-२४०२३९१ E-mail :- spldswoaurangabad@yahoo.com
श्री. पी.बी. बच्छाव,

विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, औरंगाबाद
भ्रमनध्वनी क्र. ९८९०४३७००२

जा.क्र.विजिसकअओ/भासशि/ईस्कॉ/बै/०९-१०

दिनांक : २७/०४/२०१०

प्रति,

..... सर्व प्राचार्य .....
..... कनिष्ठ, वरिष्ठ महाविद्यालये, व्यावसायिक महाविद्यालये
औरंगाबाद जिल्हा

विषय :- ई-स्कॉलरशीप - भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती / शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क प्रदाने योजना - रक्कमा बँकामार्फत अदा करणे बाबत. औरंगाबाद जिल्हातील महाविद्यालयांच्या प्राचार्यांची बैठक दिनांक ०७/०५/२०१० रोजी सकाळी ११.०० वाजता शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयाचे प्रेक्षागृह, एस.एस.सी. बोर्डजवळ, औरंगाबाद.

- संदर्भ :- १. शासन निर्णय क्र.इबीसी-२००९/प्र.क्र.१२२/मावक-३, दि. ११/०१/२०१०
२. मा. संचालनालयाचे पत्र क्र. १६८, दि. २७/०१/२०१०
३. मा. संचालनालयाचे पत्र क्र. ४६२, दि. ०८/०४/२०१०

वरील संदर्भिय पत्रान्वये आपणास सुचीत करण्यात येते की, भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती योजनेअंतर्गत अनुसूचित जाती / विजाभज / इमाव व विमाप या प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक शुल्क व निर्वाह भत्ता विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी मार्फत धनाकर्षद्वारे प्राचार्यांचे नावे अदा करण्यात येते. प्राचार्य विद्यार्थ्यांना रक्कम अदा करतात. ही पध्दत सन २००९-२०१० पर्यंत अंमलात होती. सन २०१०-२०११ पासून सदरची पध्दत बंद करण्यात येत आहे.

भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती या योजनेखाली विविध शैक्षणिक अभ्यासक्रमासाठी कनिष्ठ महाविद्यालय / महाविद्यालयाकडून शिष्यवृत्तीचे प्रस्ताव जिल्हास्तरावर विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी यांच्याकडे प्राप्त होतात. सध्याच्या काळात महाविद्यालयाची संख्या व विद्यार्थ्यांची संख्या मोठा प्रमाणात वाढलेली आहे. त्यामुळे भारत सरकार शिष्यवृत्ती / शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क प्रस्तावांच्या संख्येत मोठा प्रमाणात वाढ झालेली आहे. या सर्व प्रस्तावांची छाननी करणे, कोषागारांतून रक्कम पारित करणे व धनाकर्षद्वारे महाविद्यालयाकडे वर्ग करून त्यांच्यामार्फत विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती / शिक्षण शुल्क व परीक्षा शुल्क रक्कमेचे वाटप करणे या कार्यपध्दतीस विलंब लागतो. सध्याच्या पध्दतीनुसार विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्तीचे वाटप महाविद्यालयामार्फत केले जाते. काही विद्यार्थी महाविद्यालय सोडून गेले असल्यास अशा

विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्तीची रक्कम महाविद्यालयात पडून असते. या योजनेची सर्व प्रक्रिया ही मनुष्य बळाचा वापर करून केली जात असल्याने या योजनेमध्ये बराच विलंब लागत असून बऱ्याच ठिकाणी अचूकता राहत नाही असे निदर्शनास येत आहे. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना देण्यात येणाऱ्या शिष्यवृत्तीचे वाटप बँकेमार्फत करण्यात येईल असे निवेदन मा. राष्ट्रपती यांनी संसदेच्या अभिभाषणामध्ये केलेले आहे. त्यानुसार सामाजिक न्याय विभागामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांच्या शिष्यवृत्ती / शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क वितरण बँकेमार्फत करण्याचा शासन निर्णय क्र. इबीसी-२००९/प्र.क्र.१२२/मावक-३ सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई, दिनांक ११ जानेवारी २०१० घेण्यात आला. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेब-साईट www.maharashtra.gov.in वर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्र. २०१००११११८३९२५००१ असा आहे. या शासन निर्णयानुसार महाविद्यालयाने खालील बाबी तातडीने करावयाचे आहे.

१. भारत सरकार शिष्यवृत्ती / शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्क जमा करण्यासाठी कोर बँकींग सिस्टीम असलेल्या राष्ट्रीयकृत बँकेत प्राचार्यांचे नावे खाते उघडण्यात यावे. या मध्ये महाविद्यालयात शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा निर्वाह भत्ता (Maint. Allowance) सोडून बाकीची रक्कम विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी कार्यालयामार्फत ECS पध्दतीद्वारे जमा करण्यात येईल. चेक अथवा धनाकर्षाद्वारे यापुढे रक्कम अदा करण्यात येणार नाही.
२. महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांचे खाते हे झिरो बॅलन्सवर कोर बँकींग सिस्टीम असलेल्या राष्ट्रीयकृत बँकेत उघडण्यात यावे. विद्यार्थ्यांचा निर्वाह भत्ता (Maint. Allowance) हा त्यांच्या खात्यावरच विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी कार्यालयामार्फत E.C.S. पध्दतीद्वारे जमा करण्यात येईल. चेक अथवा धनाकर्षाद्वारे या पुढे रक्कम अदा करण्यात येणार नाही. राष्ट्रीयकृत बँकेने विद्यार्थ्यांच्या भ्रमणध्वनीवर शिष्यवृत्तीची रक्कम जमा झाल्याचा संदेश (SMS) मोफत पाठविलेला व विद्यार्थ्यांचे शुन्य शिलकीचे (झिरो बॅलन्स) खाते उघडणाऱ्या राष्ट्रीयकृत बँकेस प्राधान्य द्यावे.
उक्त बाबीनुसार प्राचार्य व विद्यार्थ्यांची खाती ही दि. ३०/०६/२०१० पुर्वी उघडावयाची आहेत. खाती न उघडल्यास व विद्यार्थ्यां शिष्यवृत्ती पासून वंचीत राहिल्यास महाविद्यालयाचे प्राचार्य हे जबाबदार राहतील. शैक्षणिक वर्ष २०१०-२०११ मध्ये शिष्यवृत्तीसाठी पात्र असलेल्या कोणत्याही मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांकडून रोखीने शुल्क घेण्यात येऊ नये व विद्यार्थ्यांने प्रवेश घेतल्यापासून एका महिन्यात शिष्यवृत्ती प्रस्ताव सादर करावा.
३. भारत सरकार शिष्यवृत्तीच्या नियमावली संदर्भात महाविद्यालयाचे प्राचार्य व संबंधीत लिपीक यांना परिपूर्ण माहिती नसते. तसेच शिष्यवृत्ती बाबत अनेक वेळा विद्यार्थ्यां तक्रारी करतात. शिष्यवृत्ती नियमावली व तक्रारीचे निवारण करण्यासाठी **मैत्रीसंघ** स्थापन करावयाचा आहे. त्यासाठी २० अनुसूचित जातीचे विद्यार्थ्यां / विद्यार्थिनी व समन्वयक म्हणून एक प्राध्यापकाची निवड करण्यात यावी. त्यांना या कार्यालयामार्फत प्रशिक्षण दिले जाणार आहे.

औरंगाबाद जिल्ह्यात कनिष्ठ, वरिष्ठ, वैद्यकीय, अभियांत्रिकी व व्यावसायिक असे एकूण ४३३ महाविद्यालये आहेत. आत्तापर्यंत ~~किरकोळ~~ ^{शेकी} महाविद्यालय वगळता मोठ्या संख्येमध्ये महाविद्यालयांनी खाते उघडलेले नाहीत असे निदर्शनास आलेले आहे. विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, औरंगाबाद यांनी दिनांक ०७/०५/२०१० रोजी सकाळी ११.०० वाजता शासकीय अभियांत्रिकी महाविद्यालयाचे प्रेक्षागृह, एस.एस.सी. बोर्डॉजवळ, औरंगाबाद याठिकाणी प्राचार्यांची, भारत सरकार शिष्यवृत्ती योजनेमध्ये काम करणाऱ्या महाविद्यालयातील संबधीत कर्मचाऱ्यांची व मैत्रीसंघाचे नियुक्त केलेले प्राध्यापक यांची बैठक आयोजित करण्यात आलेली आहे. बैठकीस हजर राहणे बंधनकारक आहे. बैठकीस येतांना सोबत जोडलेल्या प्रपत्रात माहिती आणावी. या सभेत उपरोक्त बाबींवर चर्चा होणार आहे तरी आपण स्वतः माहितीसह उपस्थित रहावे ही विनंती.

विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी,
औरंगाबाद

प्रतिलिपी,

१. मा. संचालक, समाज कल्याण संचालनालय, म.रा. पुणे-१ यांना माहितीस्तव सविनय सादर,
२. मा. संचालक, बी.सी.यू.डी. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापिठ, औरंगाबाद यांना विनंती की, आपले स्तरावरून महाविद्यालयांना सुचना देण्यात याव्यात.
३. मा. सहसंचालक, तंत्रशिक्षण, देवगिरी महाविद्यालय परिसर, औरंगाबाद यांना विनंती की, आपल्या स्तरावरून महाविद्यालयांना सुचना देण्यात याव्यात.
४. मा. विभागीय समाज कल्याण अधिकारी, औरंगाबाद विभाग, औरंगाबाद यांना माहितीस्तव सविनय सादर.

विशेष जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी,
औरंगाबाद

प्रपत्र क्रमांक १

अ. क्र.	महाविद्यालयाचे संपूर्ण नाव व संपूर्ण पत्र व्यवहाराचा पत्ता	अध्यास क्रम	प्राचार्य / मुख्याध्यापक / संचालक यांचे नाव	दुरध्वनी क्रमांक	ई-मेल आय डी	सन २००९-२०१० मधील					राष्ट्रीय कोअर बँकेचे नाव व शाखेचे नाव	बँकेचे बचत खाते क्रमांक
						एकूण विद्यार्थी संख्या	अनुसूचित जाती / नवबौद्ध विद्यार्थी संख्या	विजाभज विद्यार्थी संख्या	इमाव विद्यार्थी संख्या	विमाप्र विद्यार्थी संख्या		
१	२	३	४	५	६	७	९	९	९	८	९	१०

प्रपत्र क्रमांक २ अनुसूचित जातीच्या महाविद्यालयीन विद्यार्थी / विद्यार्थीनीचा मेत्री संघ (किमान अनुसूचित जातीच्या २० विद्यार्थी / विद्यार्थीनी)

प्राचार्याची सही व शिक्का

अ.क्र.	विद्यार्थी / विद्यार्थीनीचे नाव	जात	समन्वयक प्राध्यापकाचे नाव व भ्रमणध्वनी क्रमांक

प्राचार्याची सही व शिक्का